

INHOUD: D. S. C.: Samenstelling Senaat; Bestuursamenstelling Delftsche Stud. Motorclub. — D. S. B.: Rede uitgesproken door den heer A. van Weelden; Bestuursamenstelling. — STUDIE EN TECHNIEK: Centrale Commissie: Nationaal Faculteitsbestuur; Iets over Looistoffen. — VEREENIGINGSLEVEN: Vrije Studie, Lezing Dr. Beekman; Technologisch Gezelschap; Mijnbouwkundige Vereeniging. — N. S. O.: Een Fransch Student over Holland. — WETENSCHAP: In Memoriam Prof. Bolland. — SPREEKTRIBUNE: Ergernis. — INGEZONDEN: Open Brief aan de Redactie van het D. S. W.; Redactievrijheden. — INGEKOMEN BOEKWERKEN EN TIJDSCHRIFTEN: „Klei”, Prijsvraag; „Anthroposophie”; Algem. Bibliotheek Uitg.-Maatschappij „Elsevier”. — FAMILIEBERICHTEN.

## DELFTSCH STUDENTENCORPS.

De Senaat van het Delftsch Studenten Corps heeft zich als volgt samengesteld:

R. A. Jas, President.  
J. C. Jelgerhuis Swildens, Secretaris.  
H. A. Burgerhout, Thesaurier.  
W. A. A. Hupkens van der Elst, Archivaris.  
A. Dekker, Commissaris.

## DELFTSCHE STUDENTEN MOTORCLUB.

Het Bestuur heeft zich 14 Februari l.l. als volgt samengesteld:

W. J. M. Michielsen, president.  
D. T. Ruys, secretaris.  
E. J. IJzerman, thesaurier.  
C. A. van Diggelen, vice-president.  
A. J. Ente, vice-secretaris, bibliothecaris.

## DELFTSCHE STUDENTENBOND.

### REDE

UITGESPROKEN DOOR DEN HEER A. v. WEELDEN,  
PRESIDENT VAN HET BESTUUR VAN DEN D.S.B.  
BIJ DE OVERDRACHT VAN HET BESTUUR  
OP 21 FEBRUARI 1922.

*Mijne Heeren Mede-Bestuurderen,  
Mijne Heeren aanstaande Mede-Bestuurderen,  
Mijne Heeren Leden van den Delftschen Studenten Bond!*

Mijne Heeren! Nu is dan het oogenblik gekomen, waarop een gedeelte van het Bestuur aftreden zal en worden vervangen door nieuwe leden. De plannen, waarover ik al hedenavond sprak, zijn nog niet ver genoeg voorbereid om aftreden van het geheele Bestuur wenschelijk te maken. De overdracht van het Presidium en Secretariaat zal daarom eerst later, waarschijnlijk gelijk met de Installatie van het nieuwe Societeits-Bestuur plaats hebben.

De richting welke ik me voorstel te volgen, zal slechts weinig afwijken van den tot nu toe ingeslagen weg.

Steeds zal ook nu getracht worden, te komen tot samenwerking van zooveel mogelijk studenten. Daartoe worden met andere vereenigingen vriendschappelijke betrekkingen onderhouden en al mogen sommige leden van die vereenigingen een andere houding aannemen, zoo behoefte ge er niet aan te twijfelen, of de Besturen der betrokken Corporaties zullen maatregelen weten te treffen om herhaling van onaangename incidenten te voorkomen, teneinde de goede verstandhouding niet in gevaar te brengen.

Dat wij zelf bereid zijn iets van onze ideeën in het belang van het algemeen te offeren toonden wij reeds in de Federatie, waar steeds ons streven was, een zoo logisch mogelijken opzet te krijgen en uwe afgevaardigden zich op het standpunt stelden in de eerste plaats het Federatiebelang te moeten dienen. Niet alle vereenigingen nemen echter dit ruime standpunt in en ook wij zullen dus wat voorzigtiger moeten worden en onze belangen niet al te zeer mogen verwaarloozen.

Nu door op een na alle groepen studenten de statuten zijn goedgekeurd, zal de definitive oprichting der Federatie een kwestie van zeer korten tijd zijn en daarmee ook een officieele regeling getroffen zijn van de practisch reeds bestaande samenwerking tusschen die groepen. Laten we hopen, dat die samenwerking nooit meer verstoord zal worden.

Ook in den Bond zal door het nieuwe Bestuur dezelfde richting behouden worden. Ons doel is, vooruitstrevend te zijn in dien zin, dat we ons niet zullen stellen op een bepaald standpunt en daaraan vasthouden en het als 't eenig juiste erkennen, maar ons steeds zullen afvragen, wat er van ons verlangd wordt en dat trachten te bereiken. We mogen niet vergeten, dat de tijd steeds voortsnelst en wat bij onze oprichting uiterst vooruitstrevend was, nu wellicht reeds weer verouderd is. In verband hiermee verwijs ik u verder naar wat ik u vanavond reeds heb medegedeeld.

Mijne Heeren Leden! Thans wil ik nog een beroep op u doen, ons in deze plannen uwen steun te willen verleenen, zooals gij mij dat tot dusver gedaan hebt, althans gedurende de laatste perioden van dit bestuursjaar. Aanvankelijk heeft een gedeelte uwer niet geschroomd in tijden, waarin een eensgezind optreden naar buiten misschien meer dan ooit noodig was, de positie van uwe vertegenwoordigers aan het wankelen te brengen, waardoor zij zich niet konden uitspreken zooals zij en ook gij dat wilden. Want al viel men ons op andere punten aan, dan verloren wij daardoor toch het recht namens u allen te spreken. Gelukkig hebt ge dit ingezien en ook, hoe het prestige van den Bond er door in gevaar gebracht werd. Een groote meerderheid steunde ons dan ook en slechts enkelen onthielden ons hun steun.

Mijne Heeren Mede-Bestuurderen! Vòòr u te ontheffen van uwen taak, wil ik nog enkele woorden van dank tot u richten. Het is voor mij een groot genoegen geweest, met u de belangen van den Bond te mogen behartigen.

We waren in groote trekken voortdurend eensgezind, en liepen op zeer ondergeschikte punten de meeningen wel eens uiteen, dan was dit nooit aanleiding tot oneenigheid, maar we begrepen, hoe we allen steeds meenden, dat te doen, wat het beste voor onze vereeniging was en kwamen daardoor altijd tot een vreedzame oplossing.

Bogstra! Thans rust op mij de plicht, je den dank over te brengen van den Bond voor alles wat je gedaan hebt in het belang van onze vereeniging. In moeilijken tijd aanvaardde je het ambt en je voorganger heeft je slechts weinig gesteund, maar niettemin heb je je taak weten te vervullen op eene wijze zooals slechts weinigen het je zouden kunnen verbeteren. Onthoud je steun niet aan den nieuwen functionaris en sta hem bij met je ondervinding. Ik twijfel er niet aan of je zal dit verzoek inwilligen en het zal zijn tot heil van onzen Bond.

Van Tongeren! Ook jij hebt je als een goed Bondslid doen kennen en we zijn je eveneens grooten dank verschuldigd.

Het kan ons dan ook niet anders dan aangenaam zijn, dat je je herkiesbaar gesteld hebt en bereid bent, in het

nieuwe Bestuur dezelfde taak te blijven vervullen. Ik dank je voor je toewijding en hoop, dat je nog veel voor onze vereeniging zal kunnen doen.

Van Eijk! Nauwelijks was je voorganger verkozen, of redenen buiten den Bond noopten hem, zijn taak weer neer te leggen. We hebben je toen bereid gevonden hem te vervangen. Kortom tijd slechts heeft het Bestuur je in zijn midden gezien, maar we zijn je toch grooten dank verschuldigd voor de diensten, ons bewezen.

Mijne Heeren aanstaande Mede-Bestuurders! Bij de aanvaarding van uwe functies wil ik u namens onzen Bond gelukwenschen met uwe verkiezing. Ik twijfel er niet aan of gedurende den korten tijd, dat ik nog uw president zal zijn, zal de samenwerking tusschen ons even prettig zijn als die met uwe voorgangers en dit is toch noodig, wil ons werk vruchten dragen en in het belang onzer vereeniging zijn.

Ge zult uwe beste krachten moeten geven, veel moeite en opofferingen zult ge u misschien moeten getroosten, maar ook veel vreugde zal u uwe taak brengen. Te weten, mede gewerkt te hebben aan de instandhouding van onzen Bond en gestreefd te hebben, hem tot grooter bloei te brengen, zal u steeds een groote voldoening zijn. Later zult ge aan uw bestuursjaar terugdenken als aan het schoonste van uw studententijd.

Maar ook is het zooveel heerlijker, te strijden voor een mooie gedachte, dan laks en onverschillig toe te zien op het werk van anderen.

Mijne Heeren, ik hoop dat onze samenwerking vruchtbaar zal zijn tot heil van onzen Bond.

Met dezen hamerslag déchargeer ik de heeren Bogtstra, Van Tongeren en Van Eijk respectievelijk als penningmeester, vice-president en vice-secretaris van het Bestuur van den Delftschen Studenten Bond en installeer in hun plaats de heeren Kwantes, van Tongeren en Posthumus.

Ik heb gezegd.

Het Bestuur is thans samengesteld als volgt:

A. van Weelden,	President.
A. W. Notenboom,	Secretaris.
G. A. F. Kwantes,	Penningmeester.
H. van Tongeren,	Vice-President.
K. Posthumus,	Vice-Secretaris.

## STUDIE EN TECHNIEK.

### CENTRALE COMMISSIE TOT BEHARTIGING VAN DE STUDIEBELANGEN DER INGESCHEVENEN AAN DE TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

De President en de Secretaris houden spreekuur elke Woensdag van 11<sup>1</sup>/<sub>2</sub> tot 12<sup>1</sup>/<sub>2</sub> uur, ten huize van den Secretaris, Laan van Overvest 54.

### NATIONAAL FACULTEITS-BESTUUR. KLASSIEKE OPLEIDING.

Van studentenzijde ontving het N.F.B. een schrijven, waarin gewezen werd op een principieel bezwaar tegen het ingediende ontwerp-wet op het Middelbaar Onderwijs. In de daarin geschapen afdeling B van de lycea, welke voor juristen en moderne litteratoren bestemd is, zal alleen Latijn en niet Grieksch onderwezen worden, waardoor aan de klassieke opleiding en daarmee aan den cultureelen inhoud van het Nederlandsche volk een gevoelige klap wordt toegebracht.

De vraag werd daarbij geopperd, of het niet op den weg van de N.S.O. (met name het Nat. Fac. Best.) ligt,

zich aan het hoofd te stellen van de beweging, die er in bepaalde universitaire kringen in verband hiermede is ontstaan, teneinde in een adres aan de betrokken autoriteiten de meening der studenten in deze kenbaar te maken. Zonder twijfel is dit een taak voor het Nat. Fac. Best.

Alvorens echter tot stappen in deze richting over te gaan, komt het ons wenschelijk voor, ons een begrip te vormen omtrent den omvang van deze beweging.

Teneinde hiertoe te komen, zal aan elke Universiteit of Hoogeschool een lijst ter teekening worden gelegd, waarop men zijn adhaesie kan betuigen, waarvan men ook blijk kan geven door het zenden van zijn naamkaartje aan het secretariaat van het Nat. Fac. Best., Oude Delft 212, Delft.

Waar de tijd in deze dringt, het wetsontwerp zal hoogstwaarschijnlijk nog dit zittingsjaar in behandeling komen, stellen wij voor deze gelegenheid tot eind Februari open te stellen.

Mocht aan de hand van de ingekomen gegevens blijken, dat deze beweging onder de studenten leeft, dan zal het Nat. Fac. Best. dit in een adres ter juister plaatse kenbaar maken.

### Iets over Looistoffen.

Hoewel representanten van deze groep van stoffen technisch in groote hoeveelheden verbruikt en verwerkt worden, was tot voor korten tijd weinig bekend omtrent hunne chemische samenstelling. Eerst door de proeven van Fischer en zijn medewerkers, die, zeer terecht, de oplossing langs synthetischen weg zochten te bereiken, is licht geworpen op de structuur van een aantal vertegenwoordigers der looistoffen, en wel op die van de groep der galluszuurlooistoffen.

De onderverdeeling der looistoffen is gebaseerd op de verschillende zuren die er door hydrolyse uit te verkrijgen zijn. Het algemeen bekende Tannine is de hoofdvertegenwoordiger der galluszuurgroep. Als verder behoorende hiertoe, maar van minder belang, zijn digalluszuur, theelooistof, kurklooistof en kruidnagellooistof.

De andere groepen zijn de looistoffen der *Ellagszuurgroep*, de *eikenlooistoffen* en de *onechte looistoffen*.

Reeds in de oudheid waren enkele eigenschappen der looistoffen bekend, en werden ze ook gebruikt. De reactie met  $FeCl_3$  wordt al door Plinius genoemd, terwijl Libavius deze kleuring benutte voor het opsporen van ijzer in mineraal water. Ook hun wrange smaak was bekend, evenals hun looiende werking op dierlijke huiden. Dat de looierij al een zeer oud bedrijf is, bewijst ons de passage uit Homerus dat Tichius een schild vervaardigde voor Ajax uit stierenhuiden. Ook in de pyramiden werden vele teekeningen gevonden, die duiden op het looierijbedrijf.

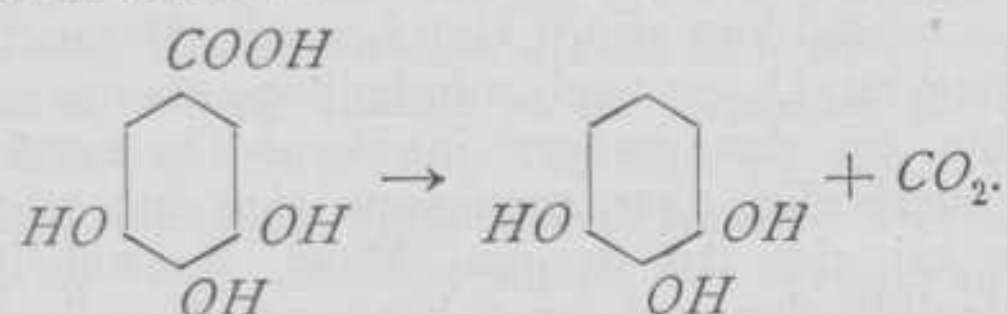
Over de ontwikkeling der industrie is weinig bekend. Wel weten we, dat in verschillende landen op verschillende manieren gewerkt werd, gezien de diverse soorten leer die geproduceerd werden.

Het looien heeft ten doel de dierlijke huid te veranderen in een buigzaam, tegen rotting bestand preparaat. Dit is te bereiken met looistofhoudend materiaal, met vetten of met minerale zouten. De huiden worden voorgereinigd, d. w. z. eenigen tijd in stroomend water gelegd. De dierlijke huid bestaat uit drie lagen, de epidermis, de lederhuid en de vethuid. Alleen de lederhuid dient voor de leerbereiding. Door het weken in stroomend water gaan epidermis en vethuid tot rotting over, waarna ze gemakkelijk te verwijderen zijn. Daarna worden de huiden in de looikuipen gebracht, waarbij telkens tusschen twee huiden een laag gemalen eikenbast gestrooid wordt, en het geheel onder water gezet.

Deze klassieke looierij duurt twee à drie jaar, en daarom is getracht, de werking sneller te doen plaats hebben, door meer geconcentreerde looistoffen te gebruiken. Het nadeel daarvan is, dat door de snelle looïng de buitenlaag het indringen van de looïstof in de binnenlaag verhindert. Een ander patent gebruikt een roteerende trommel als looikuip, waarin de huiden behandeld worden met een extractoplossing in terpentijnolie, terwijl een elektrische stroom doorgevoerd wordt. Om de ontleding der electrolyten tegen te gaan, gebruikt men wisselstroom van hoge frequentie. Starck heeft een methode gepatenteerd, waarbij de huiden ingewreven worden met droge tannine.

We zullen thans nagaan, wat bekend is omtrent de *constitutie van het tannine*.

Reeds hierboven is gezegd dat het behoort tot de klasse der galluszuur-looistoffen. De naam van deze laatsten wil zeggen, dat het galluszuur een bouwsteen van deze groep is. Galluszuur is 3, 4, 5 trioxy-benzolzuur. Deze constitutie blijkt uit het feit, dat galluszuur bij verhitting  $CO_2$  afsplitst en pyrogallol testeert.



Galluszuur wordt bereid uit galappels, door koken met verdunde zuren of door inwerking van schimmels. Het kristalliseert in glanzende naaldjes, met een smeltpunt van  $220^\circ$ , bij welke temperatuur het ontleedt.

Langen tijd is dit galluszuur aangezien voor het eenige bestanddeel van tannine. Strecker wees er echter in 1852 op, dat hij bij hydrolyse met verdunde zuren, ook druivensuiker afgescheiden kreeg. Was galluszuur de eenige bouwsteen, dan zouden we tannine moeten opvatten als een gecompliceerd anhydried. Toen echter Strecker tot 15% van de hoeveelheid tannine aan druivensuiker verkreeg, opende zich een geheel nieuw gezichtspunt voor de constitutie. Hoewel van verschillende zijden de vorming van druivensuiker bestreden werd (of geweten werd aan een verontreiniging van het tannine) leverde E. Fischer door zijn onderzoekingen een onaanvechtbaar bewijs voor de aanwezigheid van een druivensuikerrest in het tannine-molekuul. Uit zijn analysecijfers berekent deze auteur, dat op een molekuul glucose 10 molekulen galluszuur aanwezig moeten zijn. Hierop baseert hij de hypothese dat tannine een pentadigalloylglucose zou zijn. Om dit te bewijzen besloot Fischer de synthese van dit laatste uit te voeren en het product te vergelijken met tannine. Deze vergelijking is echter bij dit soort stoffen zeer gevaarlijk, het zijn nl. alle amorfe stoffen (uitgezonderd het Chebulinezuur).

Vóór de analyse zullen we eerst de reiniging van het tannine bespreken, daar die voor het onderzoek van buitengewoon veel belang is.

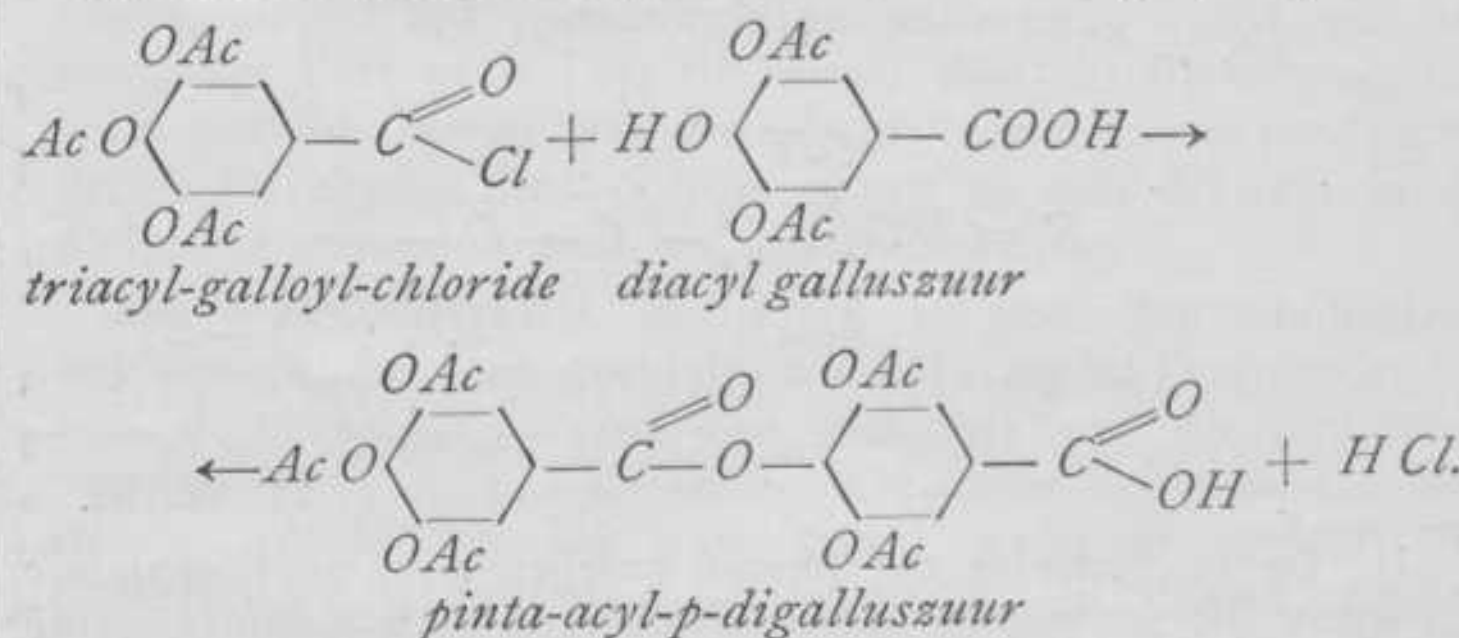
50 gram handelstannine wordt met 50 cc. water aangevoerd, overgoten met azijnester (aethylacetaat) en daarna wordt zooveel 2 n. NaOH toegevoegd tot de vloeistof alkalisch reageert t. o. v. rood lakmoes. Daarna wordt snel eenige malen met 80 cc. versch bereide azijnester geëxtraheerd en de vereenigde extracten met water gewassen. Door indampen in vacuum wordt de azijnester verwijderd, waarna met water verdund en nogmaals in vacuum tot stroopdikte ingedampt wordt. In een vacuumexsiccator wordt boven  $P_2O_5$  gedroogd, waardoor we het tannine krijgen als een brose, helder gele amorfe massa. Her rendement bedraagt 50—60%. Het voordeel echter is, dat we kunnen aannemen, dat door de behandeling met NaOH alle stoffen met vrije COOH groepen en vooral het galluszuur verwijderd worden.

Voor het onderzoek naar de constitutie wordt 10 gram zuiver tannine langen tijd met 5% zwavelzuur gekookt, (ongeveer 70 uur), waarna bij afkoeling het grootste deel van het galluszuur uitkristalliseert. Het zwavelzuur wordt met de berekende hoeveelheid  $Ba(OH)_2$  neergeslagen, en de oplossing ingedampt. Door extractie met azijnester wordt het galluszuur quantitatief verwijderd. De suiker bevindt zich in de moederloog en kan polarimetrisch of titrimetrisch met Fehling's proefvocht bepaald worden.

Zoals we reeds zeiden vatte Fischer het tannine op als penta-digalloyl-glucose en trachtte hij deze hypothese door een synthese te bevestigen.

Door condensatie van triacyl-galloyl chloride met di-acyl-galluszuur<sup>1)</sup> verkreeg hij penta-acyl p. digalluszuur. Deze condensatie verloopt gemakkelijk door de uitgangproducten, opgelost in aceton, bij  $-5^\circ$  bijeen te voegen met de berekende hoeveelheid NaOH om het HCl te binden. Na verdunnen met water laat zich het condensatieproduct, na aanzuren, neerslaan. Men kan het omkristalliseeren uit ijsazijn. Later zijn door Fischer vooral de acetyl-verbindingen gebruikt omdat ze gemakkelijk te bereiden zijn en omdat later door behandeling met loog de acetyl-groepen goed afsplitsen,

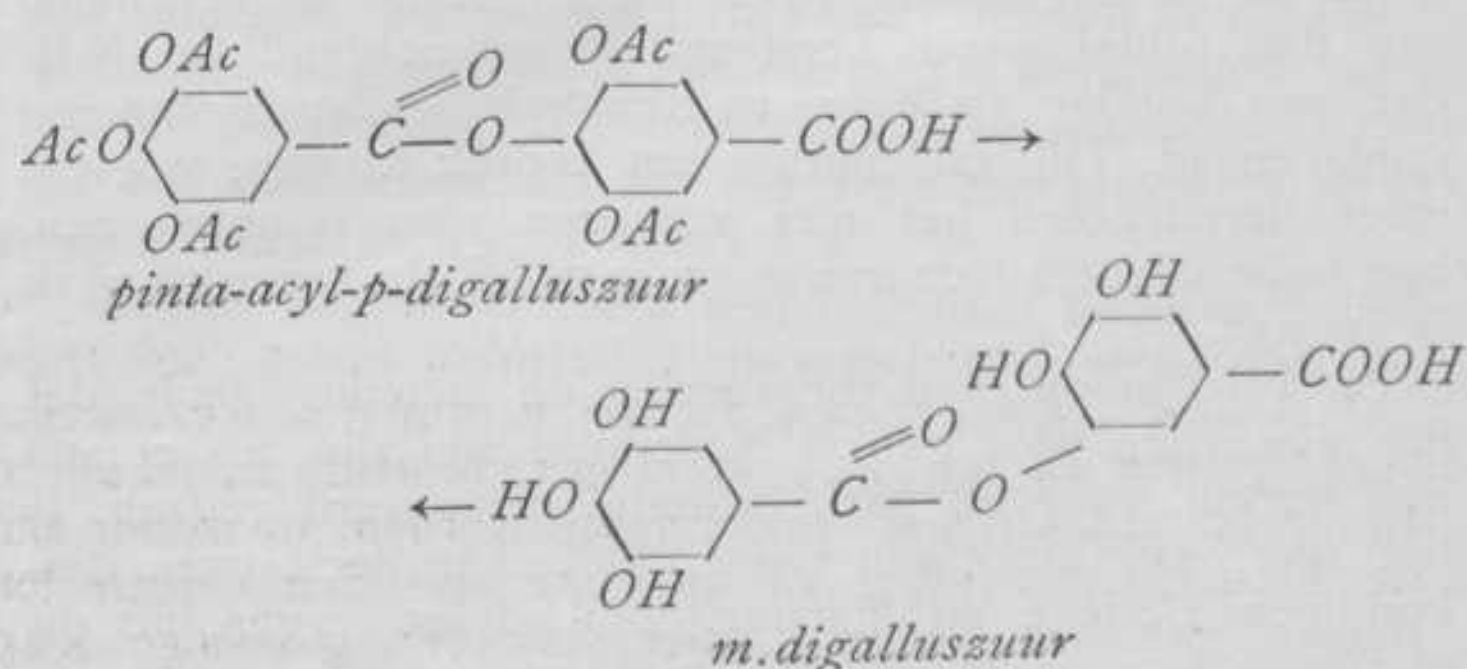
De reactie wordt voorgesteld door de vergelijking:



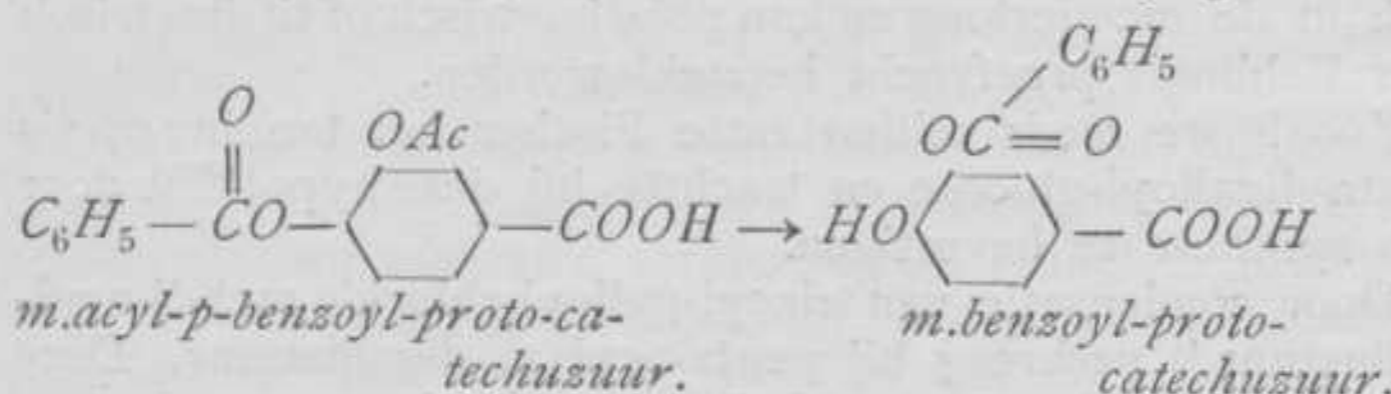
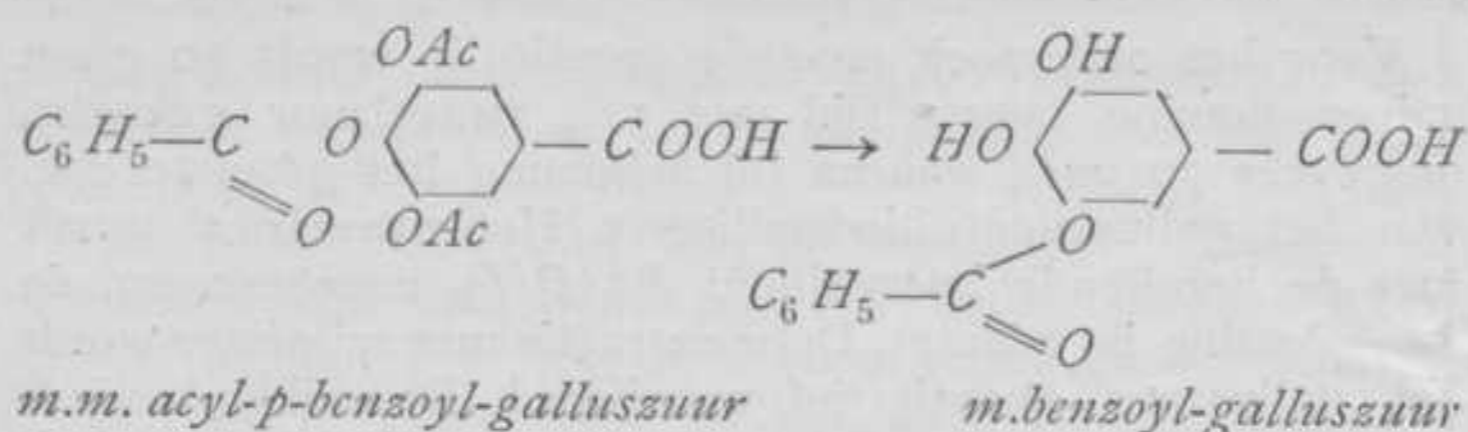
Uit dit penta-acylp. di-galluszuur wordt weer met  $PCl_5$  het zuurchloride gemaakt, en tenslotte wordt dit penta-acyt-p. digalloyl-chloride gekoppeld met glucose. Hiertoe wordt 1 Mol. glucose ( $\alpha$  of  $\beta$ ) geschud met 5,4 Mol. zuurchloride in oplossing van Chloroform en 6 Mol. Chinolin toegevoegd als condensatiemiddel. Na 24 uur is de reactie geëindigd. Het condensatieproduct wordt zuiver verkregen door uitgieten in 250 cc. methyl-alkohol en in vacuum gedroogd bij  $100^\circ$ .

De 5 acylgroepen worden tenslotte verwijderd door behandeling met NaOH, en er resteert dan een stof, vrijwel volkomen identiek aan het tannine, door Fischer bereid uit Chineesche galappels.

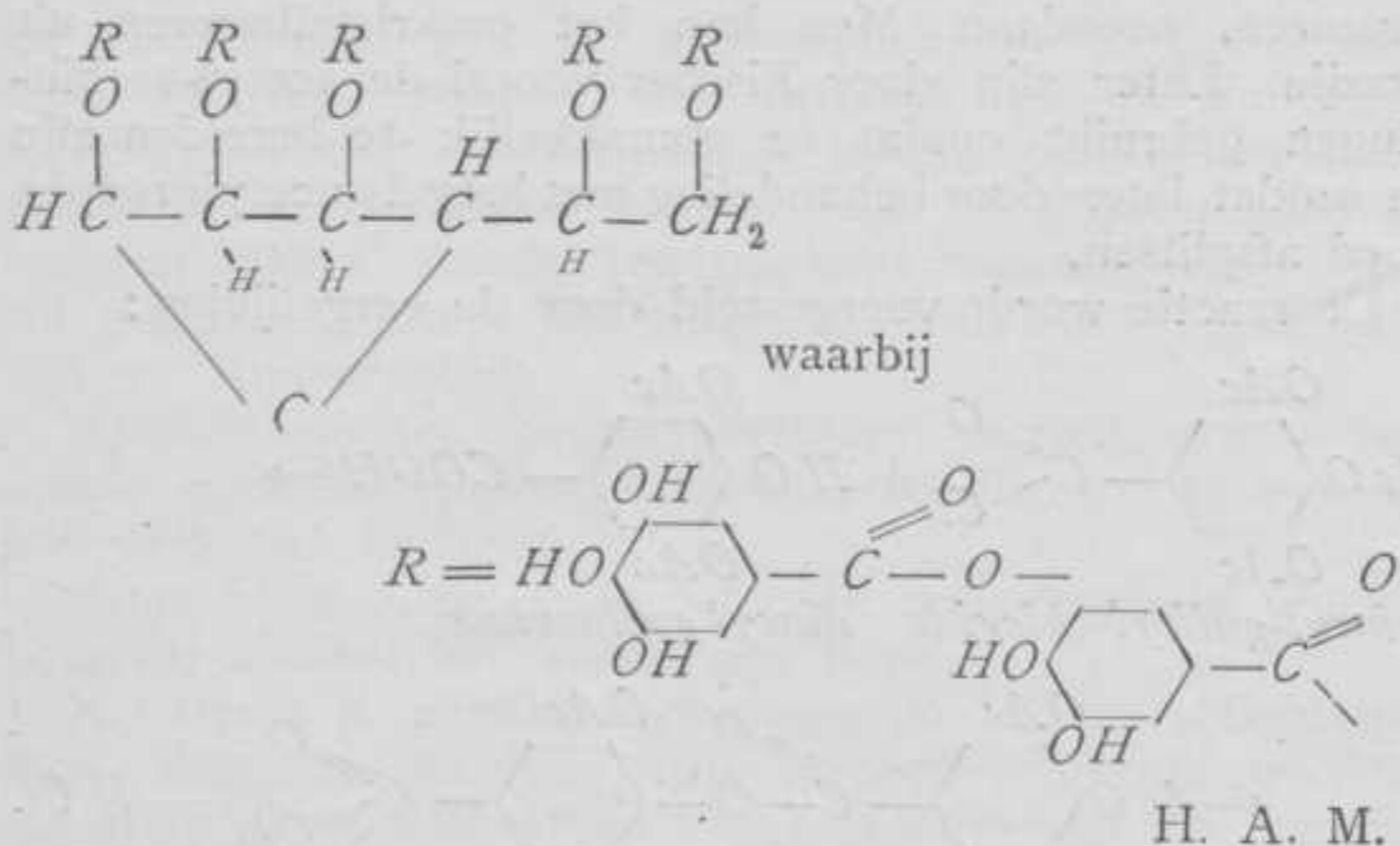
Bij de ontacyleering heeft een omlegging plaats, hetgeen Fischer bewees door uit het door hem bereide penta-acyl p. digalluszuur door behandeling met NaOH de acylgroepen te verwijderen. Hij verkreeg daarbij niet het p.- maar het m. di-galluszuur:



Deze omlegging treedt trouwens ook op bij andere verbindingen b.v.:



Resumeerende, zien we, dat het tannine een penta (m. di-galloy) glucose is, waaraan we dus de volgende formule mogen teekenen:



1) De bescherming der phenol groepen door acyl- of andere groepen (oorspronkelijk paste Fischer de carbomethoxylering toe) is noodzakelijk, omdat anders het zuurchloride niet met  $\text{PCl}_5$  te bereiden inzonder dat ook de phenolgroepen aangestast worden.

### SPREEKTRIBUNE.

#### ERGERNIS.

Er bestaat een goede en een kwade ergernis. Bij de een is de oorzaak min of meer onschadelijk en wel, — bij de ander ernstig en niet te verhelpen.

De kwade zal velen, die de kwestie van het nieuwe park in den Haag met eenige belangstelling gevolgd hebben, niet bespaard zijn gebleven, indien hun het verslag van de Gemeenteraadsvergadering van die stad van Maandag l.l. (Ochtendblad N.R. Crt. van 14 Febr. j.l.) niet is ontgaan. Hoewel ik mij als leek van verdere beoordeeling der beide hiervoor gemaakte ontwerpen zal onthouden, raad ik ieder weldenkend mensch alsnog aan te lezen de beschrijving ervan in „de Ingenieur” 1922 No. 6, „Eenige opmerkingen van den tuinarchitect Tersteeg” in het ochtendblad N.R. Crt. van Zondag 12 Febr. en desnoods het bovengenoemd raadsverslag. Hij zal hierbij een indruk krijgen, hoeveel meer beredeneerd het niet verkozen plan is ontworpen, hoe onberedeneerd daarentegen men bij de keuze te werk is gegaan.

Er werd in de raadsvergadering de meening geuit, dat het een risée voor geheel Nederland zou zijn, als er aan het terrein, voor dit park bestemd niets werd gedaan. Is het niet veel meer een risée, dat leeken eerst twee deskundigen Berlage en Tersteeg om advies vragen, als dit niet naar hun zin is, er zich niet aan houden en in de beslissende vergadering er in 't geheel niet van reppen, maar wel daar brieven van twee zeker minder bekende,

evenwel in hun vaarwater varende deskundigen, welke brieven van te voren niet zijn gepubliceerd, op de voorgrond brengen? Eenigszins nader onderzoek naar kosten en bestaansmogelijkheid heeft niet plaats: wel wordt zonder meer gedecreteerd dat deze van het nu eenmaal te verwerpen plan te ongunstig zullen zijn.

Maar leeken hebben meestal òf een 30 jaar oude smaak òf hoogstens alleen maar tegenzin tegen al het nieuwe; 't beter weten willen zij Misschien beleedig ik hiermee wel te veel deze categorie (en dus ook mijzelf) en ligt het in dit geval slechts aan den Haagschen Gemeenteraad. 't Is in ieder geval jammer, dat de „bierka” te beslissen heeft. Niet „al wil reg kom”.

Met angst en beven zien wij de beslissing over het „Hofpleinplan” tegemoet.

Gelukkig mag ik ook wel de aandacht vragen voor de min kwade ergernis. Wil zoo goed zijn even te denken aan de groote Nederlandsche „Illustration,” het blad, dat voor hen, voor wie het niet bestemd is, een in hooge mate humoristisch blad kan zijn, „Het Leven”. U moet dit blad niet koopen en U er veel minder op abonneeren, maar het slechts bij den kapper inkijken. De eerste raad is wellicht overbodig, daar menigeen zich zal schamen het zichtbaar bij zich te dragen. Maar, hoewel men deze schreeuwleelijk dan ook met het oog op volksopvoeding direct moest verbieden, in verband met mijn laatste raad kan hij nog een gezond nut hebben. Onderwerp hem bij Uw Figaro aan een nadere en meer kritische beschouwing en het wachten wordt een amusement.

Gij kunt U dan ten zeerste vermaken met de lieve kuische of zooals U wilt preutsche meisjes, die zich misschien niet direct in het „Leven,” zich althans wel in „Het Leven” prostitueeren, met een groote brand bij strenge vorst, waarbij zich plassen water op de voorgrond toonen, wat stoute bergtouristen, die hangende aan (liever staande naast) loodrechte rotswanden gesnelkiekt zijn. U wordt o.m. getoond, hoe een kundig Weensch Professor in Newyork kreupelen geneest langs operatieve weg, natuurlijk met weinig bloedverlies, hoe verder een geniaal Duitsch geleerde een ingenieuze chemische methode heeft uitgevonden om uit gewone steen, die men overal in groote hoeveelheden vindt (U begrijpt immers: zoo heel gewone steen; steen is toch steen!) koolstof te bereiden, die gelukkig goedkoop is dan de beste anthraciet, waardoor (weer) natuurlijk een geheele ommekeer in maatschappij en huishouden (dit laatste voor .t duidelijke begrip) zal worden teweeg gebracht. Wist U dat verschillende banken in Amerika een inrichting bestaat, waardoor in geval van onraad een simpele druk op de knop in de directeurskamer vanzelf alle deuren sluit, opdat de dief niet ontsnappe, welke ingenieuze inrichting voor al onze stations (iets voor Piet-Gijzenbrug!) met het oog op de treinmoorden natuurlijk zeer is aan te bevelen? Maar wist U tevens ook, dat er op de toegangsdeuren van Amerikaansche banken — hoewel in spiegelschrift — wel eens „Ingang” staat?

En nog zoo veel grappigs meer, om van „reconstructieproeven” van moordgevallen en van de beleediging wijlen de heer BOISSEVAIN met de betiteling „collega” aangedaan nog te zwijgen.

Al wil krom kom!

15 Februari.

DIRK.

### VEREENIGINGSLEVEN.

VERSLAG VAN DE LEZING DOOR DR. E. H. M. BEEKMAN M.I., VOOR VRIJE STUDIE.

Toen de oud-Christelijke gedachte van de eenheid tusschen

hemelsfeer en aardsche sfeer werd verbroken, verloor de wereld hinkende, haar Goddelijken glans en waarde. Daar werden niet alleen de daden van den enkeling waardeloos voor het heil, maar werd het ook onmogelijk door de rede aan de wereld hier beneden eenig idealisme te ontrukken. Alleen in zijn diepste innerlijk kon de mensch nog langs den weg van het sentiment contact vinden met het Goddelijke. De weg naar het sentimenteel individualisme (romantisch) lag open. Niet toevallig is het dan ook, dat het meerendeel der bekende romantici in die religieuse sfeer zijn opgevoed.

In de 18<sup>de</sup> eeuw woei het Engelsche rationalisme naar Frankrijk over en redeneerde een zoo zorgvuldig mogelijk bewaarde traditie weg. Door de schijn van wetenschap die het zich gaf, was het gevaarlijk voor de middelmatigen, het maakte het volk onverschillig en ongeloovig. Daarnaast groeide een sentimenteele levensbeschouwing, die èn uit protest, èn uit een gevoel van onmacht der rede, in het sentiment zijn kracht zocht en van het sentiment alle inzicht verwachtte.

Dankbaar echter aanvaardde dit alle conclusies van het Rationalisme. Naast en door elkaar zien we de stroomingen gaan, tot ze samen vloeien in de Fransche Revolutie.

Rousseau werd de prediker te midden van den galanten rokoko-tijd en haar epicureische zonden. Met aandoening verhaalt hij over de deugden en het leven van de kleine burgerij, over het loon der deugd en de straf der zonde. Zijn heele prediking echter, oorspronkelijk voortgekomen uit haat, tegen de aristocratie, wier leven hij niet kon bereiken, draagt het kenmerk van burgerlijkheid en beperkt zien. Overall schemert er door ijdelheid en eerzucht, een verheerlijking van het milieu waaruit hij zelf was geboren.

En als hij de oorspronkelijke goedheid en ongeschondenheid verheerlijkt in den mensch, de goedheid die nog in de kleine lieden is bewaard gebleven, dan leest men er vanzelf achter: die vindt men nog bij lieden van *mijn* slag. De natuurlijke mensch is goed, *wij* zijn goed, *ik* ben goed. *Wij* zijn de uitverkoornen; de typische leuze die we in alle romantische en neo-romantische bewegingen weervinden. Heel het leven van Rousseau was echter in tegenspraak met zijn prediking, en al poogt hij zijn fouten op echt burgerlijke wijze te vergoelijken door te zeggen dat zijn hart zoo teer was en hij toch ook geen andere leidsman had, dan zijn sentiment en geweten, het kan ons zeker niet ontroeren.

De romantische deugd is plat en banaal, zij werd aangeprezen en beoefend om de ontroering die ze gaf, een bruikbaar instrument werd zij voor eigen genot. Voor de moede zenuwen der sentimenteel levende aristocratie had zij daarom nog charme.

Maar zij mist alle schoonheid, is egoïstisch en epicureïsch als haar stamvader Rousseau. De moraal van den romantischen mensch heeft geen wetten van noode, hij heeft zijn gevoel en zijn geweten en die zijn hem genoeg. Hij weet van geen geërfde zonden, waarover reeds Paulus (Rom. VII) zoo duidelijk schreef, onvertroebeld en ongeschonden borrelen bij hem alle ideeën naar boven.

Vrijheid wordt er gevraagd voor de wisselende sentimenten voor alle nerveuse aanvallen, die als liefde door den enkeling kunnen worden betiteld, vrijheid voor grillen, die hij zegt, dat uit een gevoelig hart voortkomen.

„Ik deed geen zonde in mijn leven, want ik volgde slechts de neigingen van mijn hart.” (G. Sand). Daarom worden de de maatschappelijke wetten als hinderlijk ondervonden en noemt Rousseau's laatste profeet, Tolstoi, deze de groote verdelgers, waar alle kwaad uit voortkomt. Er is bij de romanticus een vrees voor de werkelijkheid, vandaar een ontvluchten van de rede en het scheppen van een wereld der verbeelding, naar eigen behoefte. Rousseau beschrijft deze behoefte in zijn bekentenissen. Als de romantische

mensch terug wil naar de natuur, is het een terug naar *zijn* natuur, *zijn* neigingen, *zijn* fantasie, *zijn* sentiment.

De sentimenteele filosofie, die meent dat gevoel, weten is, die de rede ontvlucht, behaalt daarom steeds weder de zege heel de 19<sup>de</sup> eeuw door, omdat zij zoo geringe eischen stelt aan den menschelijken geest en de enkeling in den waan brengt dat het levensraadsel op de meest elementaire wijze is op te lossen. Het brengt den mensch tot eenzaamheid, maakt hem los van het omringende, los van de samenleving met zijn medeschepselen. Vandaar ook het anti-social karakter der kunstenaar. Was niet elke artist zeker, dat zijn aesthetische passie goddelijk was en dus ongeschonden, dat die niet behoefde te vragen naar moraal en wet?

Was in voor-romantischen tijd het genie een voorbeeld voor anderen, nu vraagt het om andere, om gemakkelijker wetten, die hem veroorloven zijn passie vrij uit te leven. Men vergoelijkt dit gedrag als behoefte van het genie.

De kunstenaar werd een profeet van God zelf (V. Hugo) en als paddestoelen verzezen de artisten uit den grond. Was het niet aanlokkelijk zichzelf kunstenaar te weten? En zij, die zelf niet konden bijdragen, wilden door hun ijverig bewonderen, toonen hoe verwant zij waren aan die groote zielen. Had Socrates, Plato en het Christendom nog gemeend dat er moreele en immoreele kunst was, nu werd het l'art pour l'art de leuze. Wat dit bij een egotistisch gericht kunstenaar beteekent, leeren ons de producten der 19<sup>de</sup> eeuw, die, o zoo graag en zoo dikwerf in de wulpsche gebieden van het leven bewegen.

De hartstocht, het sentiment is voor den romanticus het eenige, dat van goddelijke oorsprong is. Daarom kreeg ook de eros een aureool van goddelijkheid, die het nooit bezeten had, terwijl de liefde, die sinds het Christendom in de wereld gekend was, totaal werd genegeerd. De onsterfelijke geliefden G. Sand en A. de Musset toonen, wat er in de romantiek werd van de liefde. George Sand en A. de Musset in de romantische liefde, die haar eigen wetten met zich meedroeg. Ze ondervonden dat de wetten der natuur wreeder waren, dan die van God en van de samenleving. De droeve geschiedenis van hun liefde is een waarschuwend voorbeeld gebleven voor 't nageslacht en G. Sand moest bekennen: indien ik het nog eens mocht overdoen, zou ik in kuisheid leven.

Waar de romantiek alle werkelijkheid omdichtte, daar werd ook het Christendom voor hen een sentimenteele religie, die per slot met de levensbeschouwing van Jezus van Nazareth niets meer uitstaande heeft. Tolstoi werd niet de profeet van den echten Christus, maar van den pseudo Christus Rousseau.

De vage woorden van de romantische religie ontheffen den mensch al te gemakkelijk van elke inspanning van den wil en brengen hem er toe te meenen, dat 't voldoende is de moreele daden en gedachten te bezitten. Sentimenteel droomen in de natuur, heeft niets gemeen met bidden, dat onder de heerschappij staat van den wil, eenvoudig is, vol toewijding en bereid tot offers. De verafgoding van de natuur, romantisch (d. i. onwerkelijk) bezien, leidt van zelf tot een pantheïsme als dat der Duitsche idealisten en van het hedendaagsch monisme.

Echter begint dit reeds een theïstisch tintje te krijgen, het schijnt dat de romantische levens-visie zal worden overwonnen. — De klachten die we allerwegen hooren in de romantische wereld, waarschuwen niet te lichtvaardig te gelooven in den devootklinkenden taal der romantici. — De romanticus wil de vreugde naar zich toe halen en voor zich alleen bezitten. Omdat hij die vroeg aan dingen welke die niet geven kunnen, werd hij teleurgesteld. Omdat hij het licht der Rede schuwde, bekeek hij mensch en wereld op een onreële wijze.

Zijn raadgevingen zijn gevaarlijk, omdat zij niet passen in deze wereld.

Niet door liefdelooze rede kan de mensch en zijn vreugde groeien; maar ook niet door een redelooze liefde.

De rede en de romantische historie echter leert, dat als de mensch meent zich zelf genoeg te wezen, en meent in zijn eigen sentiment genoeg houvast te hebben voor de richting van zijn leven, valt in egoïsme dat tot eenzaamheid en verdriet brengt.

#### TECHNOLOGISCH GEZELSCHAP.

Algemeene vergadering op Woensdag 1 Maart, Zaal 32 Scheik. Lab., ingang Westvest, des avonds 8 uur.

Spreker: Prof. Dr. P. E. Verkade.

Onderwerp: Enkele resultaten van recente calorimetrische onderzoekingen.

#### MIJNBOUWKUNDIGE VEREENIGING.

Voordracht met lichtbeelden op Donderdag 2 Maart, 8 uur nm., in het Gebouw voor Mijnbouwkunde.

Spreker: Ir. G. D. HOOGENRAAD, m i.

Onderwerp: „Beschrijving van het Portland-Cementbedrijf te Indaroeng bij Padang”.

Het Bestuur.

#### NEDERL. STUDENTEN ORGANISATIE.

##### EEN FRANSCH STUDENT OVER HOLLAND.

We laten hieronder gedeelten van een verslag (dat we vonden in de N. R. Ct.) volgen van een Fransch-Nederlandsche feestavond, omstreeks half Februari gehouden te Parijs. Mr. Saudemont, die ons land in de afgelopen herfst bezocht gaf op dit feest, in een „Conférence” zijn indrukken weer, die voor ons, hoe kort ook weergegeven, interessant en zeer zeker de moeite van 't lezen waard zijn.

De verslaggever van de N. R. Ct. begint met een inleiding. Ziethier.

In den nazomer van het vorig jaar togen 17 Fransche studenten naar Nederland. Ze waren door den Nederlandschen Studentenbond uitgenoodigd en professor Appell, rector der universiteit van Parijs was bemiddelaar.

De jongens, die niet erg meer jongens waren, hebben genoten. De Nederlandsche kameraden en wie hen steunden, in de eerste plaats de vereeniging Nederland-Frankrijk, waarvan de president, professor Salverda de Grave en de ijverige secretaresse, mejuffrouw N. Duys, in de rede, waarvan men hier een verslag vindt, eenige malen met eere werden genoemd, hadden ervoor gezorgd, dat ze met het echte leven ten onzent, niet door hotelgedoe vertroebeld, zouden kennis maken. In verschillende gezinnen werden ze ondergebracht. In den Haag gevestigd, trokken ze vandaar onder kundig en opwekkend geleide Holland door, Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, Leiden, Delft en de buurt van Volendam kregen bezoek.

Zoo hartelijk zijn de gasten ontvangen, dat een hunner de jeugdige advocaat Saudemont, de behoefte gevoelde van erkenning in het openbaar te getuigen. Waar kon dat beter dan in de Sorbonne zelf? Onder wier leiding waardiger dan die van jhr. Loudon, den gezant, en van den boven genoemden hoogleraar Appell, die als rector met de studenten in nauwer aanraking staat dan bij ons gewoonte is?

Een Fransch-Nederlandsche feestavond, een kunstfeest, was daartoe op touw gezet door het genootschap der vrienden van de Universiteit van Parijs en de vereeniging France-Hollande.

Wat de Spreker vertelde, was vanzelf voor den landgenoot niet nieuw; zelfs vergiste hij zich een enkele maal, bij voorbeeld waar hij sprak over de molens, maar overal gaf hij blijk zich ernstig van den toestand op de hoogte te hebben gesteld. Dat maakte het opmerkelijk de indrukken van dezen vreemdeling te hooren over dingen, ons vertrouwd, waarover wij ons bij tijden vroolijk plegen te maken zooals over den verkeersagent, die den

van alle kanten per as aansnellenden wijst, waar ze heen willen. De Nederlander zat er wat schaamachtig bij, zoo veel goeds hoorde hij over eigen land, waarbij hij zich afvroeg: als de „casseur” iets onaangenaams bij ons zou hebben opgemerkt, zou hij het durven bekennen, nu de avond eenmaal mede van France-Hollande uitging en Nederland's officieele vertegenwoordigen aan zijn zijde was?

Natuurlijk denkt de heer Saudemont blij aan die dagen terug, anders zou hij zich niet als conférencier ontpopt hebben. Een enkele maal hield hij een opmerking niet terug; zoo, toen hij sprak over den aanblik van de Rosestraat te Rotterdam en over het tekort aan geestelijk leven in die stad. Toch de koortsachtige bedrijvigheid op straat en in de havens, waar ze natuurlijk doorheen zijn gevoerd trof hem daar.

Het eerste wat ze van ons land zagen was den Haag. Dat was dadelijk een verrassing. Een stad zonder handel, een tuinstad, iets als de weeldewijk van het Bois de Boulogne, tot heel een stad, een tuinstad uitgedijd! Het was den heeren natuurlijk bijzonder aangenaam, dat alle ontwikkelde Nederlanders hun taal spreken. De Spreker trof het zelfs buitengewoon, zijn gastvrouw bleek zes talen machtig.

Behalve de spreekwoordelijke Hollandsche zindelijkheid maakte de studentenzede vooral indruk op de gasten. **Die weelderige societeiten, de groote zaal, de boekerij, andere vertrekken, dit gerief en gemak, deze weidsche levensstaat.** En dan bij een overdracht van het rectoraat of dergelijks, dat dan het Bestuur van het Studentencorps deftig met hooge hoedenop in karossen stapt, getrokken door paarden met wapperende pluimen, terwijl de professoren kalmpjes te voet naar huis gaan. En hij herinnerde er zijn auditorium aan, dat in Nederland alleen studeert wie het „doen kan”, anders dan bij voorbeeld te Parijs, waar menig student de kosten van de studie zelf opbrengt.

De Franschen hebben ook eenige academische lessen gevolgd, onder andere van professor Salverda de Grave, wiens warme woord den Spreker wel het scherpst is bijgebleven. De moderne Nederlandsche bouwkunst schijnt niet de aandacht te hebben getrokken, misschien verzuimden de vriendelijke geleiders ze daarop te vestigen. Te Amsterdam ergerde de heer Saudemont zich aan Duitschen stijl; de vraag is, of hij echter een strengen eenvoud niet met plompheid verwarde.

Uitdrukkelijk vermeldde hij de gerieflijke manier, waarop de Nederlandsche boer is gehuisvest, **evenals de vrijheid, waarmee het jonge meisje** zich aan sport overgeeft, **zich verloofd, en de verloving breekt.** Zoo zijn er meer verschillen, bij voorbeeld wat aangaat het aandeel van den bruidschat in huwelijksplannen en de algemeene ontwikkeling van de Nederlandsche vrouw, wat volstrekt niet insluit, dat ze een blauwkous is. Integendeel, ze is een voortreffelijke huisvrouw van „crèmes”, door zijn „hôtesse” bereid, bewaard hij de smakelijkste herinneringen.

Daarna roerde hij een teer punt aan, te meer nu hij zat naast wie toen Nederlands politiek tegenover het buitenland leidde: onze houding gedurende den oorlog. Tijdens de 13 dagen, dat het bezoek duurde, kon hij zich, zij het oppervlakkig, overtuigen van de economische en geestelijke verhouding van ons land tot Duitschland, hij zag en hoorde veel Duitschers, en scherpte Frankrijk in, wat het te doen staat. nu Nederland zich voor diens invloed openstelt. In verband daarmee wees hij op de gewijzigde verhouding ten gevolge van het terugwinnen van Elzas-Lotharingen, op de laksheid der Fransche uitgevers, die in tegenstelling met hun Duitsche vakgenooten het stelsel van in bewaring geven van exemplaren nog niet huldigen, op de veelvuldigheid van „lichte” Fransche boeken en tijdschriften in onze boekhandels, op de feestelijke manier, waarop Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Dordrecht Molière's geboortedag vierden en op den zin van den ontwikkelden landgenoot voor moderneren als Duhamel, Claudel, Jammes en Charles-Louis-Philippe, in het eigen land minder bekend, zoo goed als voor den schouwburg Vieux Colombier. De spreker eindigde met een eerbiedige dankbetuiging aan de heeren Loudon, „op wien het Europa van morgen een beroep zal doen”, Appell en Pierson. 1)

1) Voorzitter van de Vereeniging France-Hollande.

## WETENSCHAP.

## In memoriam Prof. Bolland.

„De wijze sterft niet meer; hij is in levenden lijve der wereld afgestorven”.

Toen Zondag 1.1. het doodsbericht van deze grootsche figuur in de ontwikkelingsgeschiedenis van het menselijke denken door Holland verspreid werd, trof het mij, evenals ongetwijfeld vele Nederlanders, in het diepst van mijn gemoed.

Zeer zeker zullen ook, of zelfs, Delftsche studenten den laatsten tijd wel eens van hem gehoord hebben, want hij vormde, vooral na zijne zooveel stof opjagende academische les van 29 Sept. '21 het brandpunt van vele en velerlei hem geheel onwaardige gesprekken en geschriften.

Na jaren genoten te hebben van zijn diepzinnig en toch zoo helder onderwijs, waarbij hij zijn licht liet schijnen in de grootste levensdiepten, na vele uren van verpozing, van geestelijke verheffing boven-het-natuurlijke- uit in de leerzaal van de Zuivere Rede beleefd te hebben, na alles wat deze wijsgeer zonder weerga zijn leerlingen heeft geschonken van zijn schier onuitputtelijken rijkdom aan geest en gemoed, was het mij een behoefte en eervolle plicht hem naar zijn laatste rustplaats te volgen en aan de groeve van den man, die voor zooveel een geestelijke vader werd, een laatste groet te brengen als stil huldeblijk. Ook, of vooral als technisch student deed het mij goed, te weten, dat er, zij het dan ook maar enkele, studenten uit Delft aanwezig waren, waar toch ook de T.H. het voorrecht heeft gehad eenigen tijd de stem van den grooten leermeester binnen hare muren te hooren klinken.

Ja, ook in het eenzijdig, vakkundig-technische Delft heeft Bolland menschen weten op te wekken tot het beoefenen van het stelselmatig, ordelijk en ordenend denken, en telt hij hier (zij het dan ook uit den aard der zaak slechts een klein aantal) warme vrienden en vereerders.

Dit toch moet helaas geconstateerd worden, dat de gemiddelde student in Delft weinig of geen belangstelling koestert voor algemeene aangelegenheden die den menschelijken geest raken, laat staan voor wijsbegeerte; deze staat, oppervlakkig beschouwd geheel buiten zijn vak en toch is niets minder waar. Wijsbegeerte, als oefening in geschoold denken, als verruiming en verheldering van begrip, als het doorgronden van het algemeene in het bijzondere, als leer van de volstrekke betrekkelijkheid, als stelselmatige bezinning, komt den ingenieur evenveel te stude als ieder ander, die exacte of toegepaste wetenschappen beoefent, of aanspraak wil maken op de betiteling van redelijk denkend wezen.

En daarvoor belangstelling te wekken, daarvoor liefde in te boezemen, daartoe was bij uitstek een persoonlijkheid als Bolland in staat.

Groot en pijnlijk is de leegte die hij achterlaat, toch mogen we niet neerslachtig zijn, wèl gelaten, mét hem en dòòr hem beseffende dat „de nacht van den dood de dageraad is van den geest!”

Zijn machtig werk en zijn geest zullen zich blijvend doen gelden zoolang en in zooverre men van hooger geestelijk leven in Holland zal kunnen spreken, evenals de dankbare herinnering bewaard zal blijven aan den genialen man, die zoo ruim was van geest, zoo groot van verstand en zoo warm van hart!

16-2-'22

J. P. SPRUYT.

## INGEZONDEN.

OPEN BRIEF AAN DE REDACTIE VAN HET D.S.W.  
Geachte Redactie,

Ik kan u schrijven, omdat ik geen deel meer van u uitmaak. Ik hoop dit in 't volgende voor anderen te moti-

veeren. Gij zelf zijt er genoeg van op de hoogte. Ik herinner me den dag dat ik aan u voorgesteld werd als: „medewerker voor de religieuze vereenigingen, redactie-lid voor de nihilisten.” Ik kwam bij U als een vreemde eend in de bijt. Religieus heeft immers een kwaden reuk, voor wie 't woord of de zaak niet kent. Dat heeft het, gij kunt er niets aan doen. De samenwerking was vrij goed, we waren allen tevreden. Er werden religieuze stukjes geplaatst, men kon dat niet meevoelen, maar verzetten zich niet er tegen. 't Ging. Maar 't veranderde ook. Van buiten ging men zich weren. Verbeeld je: Hoe durfde iemand het aan om Gereformeerd te zijn in deze moderne tijd. 't Was te bekrompen. En Katholiek, hoe kreeg je 't in je hoofd. 't Woord alleen was genoeg om de stuipen te krijgen. Ik bedoel van plezier.

Gij kondet, naar 't woord van één uwer, dat beter in een handboek naslaan. (Kan die me ook zeggen, wie de uitgever is, en of 't geïllustreerd tegen valutaprijs is te krijgen). 't Bevreemde mij: Godsdienst in een handboek. Maar ge waart ook veranderd. Van samenstelling en van geest. Langzamerhand gingen de stemmen luider op. In een D. S. W. hoorde men geen „geloofsbelijdenissen af te leggen” (Gereformeerden, Roomschen hoort het!) 't Moest leuk zijn. Tegelijk speldet ge u de leuze op de borst: „Wij zijn niet tegen godsdienst!” De mensch is arglistig, redactie.

De Geest van het oude S. W. verrees uit het graf. „Wat zou de Heer Dumosch nijdig zijn als-ie dat zag” zei een uwer. Nu waart ge er. Ge had ook uw ridderlijkheid verloren. Den Heer Quaadgras gingt ge te lijf... persoonlijk, tegen belofte in, tegen een tweede belofte in... bij volle bewustzijn hoe ge tergdet... zonder medeweten der 2 oppositieleden... door een vergissing.” Dàt wàs het redactie, ge kwaamt op straat elkaar tegen en waart toen 4 tegen 3, en had in 7 stemmen de meerderheid. Ge waart te moe om 't ons te vertellen. Begrijpelijk, er was ijs. Dan was er immers ook geen ander stuk nog tegen Q. ingekomen, (of waren 't er 3?)

Gij overtuigdet ons, dat de fout alleen bij mij lag. „Ik zocht”, (zalig zijn de zoekenden, want ze zullen vinden! Ja, dit was de leuze: Van Wouw zoekt, (spijkers...)) Ge waart niet anti-religieus. Ge wildet wel iemand die religieus was. Er waren er onder u ook. Als ie zich tenminste alleen op eigen terrein bewoog. Wie bakent dat af. Het kwam niet in u op, (stond er in uw „boek” niets van „waardepeiling”) te denken, dat een religieus oordeel een waardeeringsoordeel is. Dat religie als ze oordeelt, uitgestrekt oordeelt.

Dat ze een stempel wil gedrukt zien op alles. Dat er een zeer bepaald oordeel op zedelijk en op etisch terrein mee gepaard gaat. Dat het in uiterste instantie op ieder terrein gaat om de vraag: heb ik God lief. Dwaze vraag, te ouderwetsch, begrijpt ge niets van. Herinnert ge u wat de gereformeerde heer Sprey zei over: „de Ere Gods zoeken op ieder terrein?” Arme Calvinist, arme Katholiek. Dan kan men immers niet meer leven. En dàt moet voor alles.

Daarbij, waarom geen atheïst. Weet ge wat dat is, Redactie? Waart ge 't maar. Zooals de groote Domela Nieuwenhuis, dien ik ('t was een eer voor mij) persoonlijk kende. Die eerbiedwaardige man was... misschien een Christen!

't Werd me duidelijk dat water en vuur niet meer samen konden gaan. Ik moest er uit. Ik was te religieus en ik loog toen ik zij dat u anti-religieus was. U zei immers zelf van wel!

Aan alles komt een eind. Job kwam, niet op de mesthoop maar in een verslag. Dat was tèt gèk. *God was er vóór den mensch*... verbeeld je! En dat de oplossing van probleem, de vrede van een menschen hart, waarop 't sterven en leven durft! Nu zou u 't eens laten zien! Kort

en goed. Die lui moesten 't nu eens weten. „Wat zou van Wouw nijdig worden. En 't was geeneens profanie, dat *socht* ie er maar achter.”

De heer Notenboom pleitte zich schor. Afgelopen.

Redactie. Daargelaten, dat U een misslag begingt, en iets deed, waartoe U 't recht niet had (het lag op mijn terrein, en gij moogt alleen goed en afkeuren) toondet ge een groote mate van onkieschheid en onbeleefdheid te hebben. Toondet, dat, om onpartijdig de zaken te bekijken ge ongeschikt waart. Dat ge U redactioneel hebt vergalopperd. Gij kunt geen religieuze bijdragen waardeeren. Met deze profanatie is 't emmertje vol.

God: de mensch = patroon: groen.

Zou men op deze evenredigheid de hoofdeigenschap kunnen toepassen?

Ik ga maar weg, maar geef U één troost:

„Gij zijt een getrouwe afspiegeling van de meest gemiddelde Delftsche Studentengeest”.

Ik trek me terug, gij hebt gewonnen.

„Ik seg adieu, wie alle moeten skiden”, zingt een Oud-Hollandsch lied. Gaat U voor!

Uw dw.

J. J. VAN WOUW.

N.B. Zet U er gerust een noot onder. <sup>1)</sup> Ik feliciteer mijn opvolgers vast!

<sup>1)</sup> Natuurlijk! Die komt in het volgende nummer. RED.

#### REDACTIEVRIJHEDEN.

(Naar aanleiding van een onderschrift onder het lezingsverslag over „Job”, D. S. W. 1<sup>e</sup> Jaarg. No. 15.)

Ik weet niet in hoever een Studentenweekblad is aangewezen voor opname van verslagen over lezingen voor Studenten gehouden, maar ik kan mij indenken, dat hier aanleiding toe kan bestaan.

— Deze aanleiding kan alleen daarin bestaan, belangrijke vraagstukken nogmaals scherp onder de oogen der Studenten te brengen.

Alzoo moet ik de opvatting der redactie beschouwen toen zij besloot tot opname van het verslag over de lezing over „Job”, te meer waar de redactie het onnoodig achtte het oordeel van den medemerker voor de religieuze vereenigingen in te winnen. Zij draagt immers zorg voor ons Delftsch Studenten Weekblad.

Welnu, blijkbaar heeft onze redactie, in haar zorg, het noodig geacht een klein toevoegsel bij dit verslag te schrijven. Ik geloof zelfs dat vele lezers van het D. S. W. dit onderschriftje zeer geestig ('t is ook wel aardig) zullen vinden, ja, zij zullen er hartelijk om lachen.

Maar, geachte redactie, wat wilt gij daarbij bereiken? Ik dacht dat gij een dergelijk verslag daarom opnaamt, om de studenten zelf over dit onderwerp te laten nadenken. Maar als gij nu begint met a priori de gedachtesfeer der belangstellenden, neen, ik bedoel der lezers, te vertroebelen met uw geesteloze geestigheidjes, ondermijnt gij dan niet het doel van de opname van zoo'n verslag?

Misschien was het wel beter, als gij 't niet opgenomen hadt, want nu spreekt er slechts uw eigen geesteloosheid uit en daarbij uw totale ongeschiktheid een religieuze bijdrage tot haar recht te laten komen, ja bovendien uw karakterloosheid een artikel op te nemen, waarvan het dwaze voor U vanzelf sprekend blijkt, U, Redactie, die *toch* tot opname besluit.

TH. R. SELDENRATH.

Uit een persoonlijk onderhoud met een vertegenwoordiger van de groep van den heer S. bleek, dat met het gewraakte onderschriftje bedoeld wordt, het stukje „groentijdsprobleem”, dat op 't bovengenoemde stuk volgt. Voor

de plaatsing van een gewoon lezingsverslag was het opzoeken van den religieuze medewerker natuurlijk geheel onnoodig; het verslag geeft slechts weer wat de spreker dien avond verkondigd heeft. Het staat aan de Redactie dit al of niet op te nemen. Dat de heer S. „a priori” valt over het bewuste stukje — een „spasz”, een aaneenrijging van wat onbeholpen gestelde zinnen uit 't verslag — getuigt o. i. niet van een ruim standpunt. RED.

#### INGEKOMEN BOEKWERKEN EN TIJDSCHRIFTEN.

„KLEI”,

Tijdschrift gewijd aan de belangen der klei-industrie.

De redactiecommissie van het tijdschrift „Klei” schrijft een prijsvraag uit voor een ontwerp ten behoeve van de voorpagina van den omslag. De voorwaarden voor deelneming worden in het volgende nummer geplaatst.

In verband met het in het vorige nummer opgenomen bericht omtrent het verschijnen van het nieuwe tijdschrift „Anthroposophie” vernemen we nader, dat het tweede nummer geheel gewijd zal zijn aan paedagogische onderwerpen, terwijl het derde (Maart)-nummer de leerstof van de van 7—12 April in de aula van het Ned. Gymnasium te Den Haag te houden geesteswetenschappelijke „Hochschulkurs” in het kort zal behandelen.

Van deze eerste drie nummers worden gratis proefexemplaren gezonden op aanvraag bij

M. H. EKKER,  
Choorstraat 58.

De Uitgevers-Maatschappij „Elsevier” is begonnen met de uitgaaf van een reeks boeken, die een algemeene bibliotheek gaan vormen.

Bij het kiezen van de te behandelen onderwerpen zijn de uitgevers uitgegaan van het principe, om die te verzamelen, welke voor den tegenwoordige mensch van het grootste belang zullen zijn.

In de lijst van de deelen die in 1922 en 1923 zullen verschijnen, vinden we een groote verscheidenheid o. a.:

Jan Wils: Het moderne woonhuis.

Andr. Sternheim: Het hedendaagsche socialisme in zijn verschillende schakeeringen.

Herman Robbers: De Nederlandsche litteratuur na 1880.

Sem Dresden: Het muzikale leven in Nederland, enz.

De eerste band van Elsevier's Algemeene Bibliotheek De Russische Revolutie, door J. de Gruiter, is een eenvoudig maar smaakvol uitgevoerd boek; de versiering van den rug van den band, die van de voorwerkpagina's en het schutblad zijn geteekend door Anton van der Valk. Op de inhoud komen wij een volgende keer terug.

#### FAMILIEBERICHTEN.

ONDERTROUWD:

Ir. J. D. VAN ROON  
Scheik. Ingenieur,  
en

MARTJE VAN DER SLUIS.

DELFT, Heemskerkstraat 30, 17 Februari 1922.  
KLAZINAVEEN,

De huwelijksvoltrekking zal plaats hebben 6 Maart 1922 te Emmen. Geen Receptie.